

21 pitanje za Žarka Milenića

1. Da li ste hteli da postanete pisac kada ste bili dete?

Jesam, mada nisam o tome govorio nikome pa ni samom sebi. Nekako sam imao u sebi taj osjećaj. Čitao sam knjige i želio da ih i sam pišem. Čitao bih neku knjigu i mislio kako bih ja to drugačije napisao.

2. Šta vas je navelo i dalo vam želju da pišete knjige?

Čitanje. Pekić je dobro rekao da se pisanje ne uči iz života nego iz knjiga. Neki ljudi dožive nešto neobično pa misle kako to mogu da opišu i da to privuče pažnju. Od onog o čemu se piše znatno je važnije KAKO se piše!

3. Koji je naslov vaše prve knjige? Kada ste je objavili?

Ja sam 1987. objavio prvu knjigu i to je bila zbirka pjesama. Do prije nekoliko godina smatrao sam da mi je to prva knjiga. Sada smatram da je moja prva knjiga kratki roman "Pojela ih kiša" koji je izašao u Zagrebu 1995. Zašto? Jer prve dvije nisu imale ISBN broj za što su krivi izdavači. Ako knjiga nema taj broj ona po meni ne postoji. Poslije su te dvije knjige izašle ponovo u drugih izdavača i s ISBN brojem i dodao sam ih na popis objavljenih.

4. Biti pisac je samo zadovoljstvo ili je pravo zanimanje?

I jedno i drugo. Na žalost u Regionu nitko ne živi od pisanja i svi navode neka druga kao – novinar, urednik, prevodilac... Ja mogu reći da sam sve to troje ali prije svega pisac. To je moje prvo i pravo zanimanje.

5. Imate li drugih strasti osim pisanja?

Da, zanima me muzika prije svega i žao mi je što se nisam njome aktivno posvetio nego sam samo pasionirani slušalac. Ali nije kasno da se aktiviram. Uvijek sam više volio da budem aktivan a ne pasivan u nečem što volim. Druga strast je film. Napisao sam tri filmska scenarija koji stoje u rukopisu. Moja disertacija u Moskvi se odnosi na filmske adaptacije romana. Volim i teatar. Nije čudo što pišem drame i dramatizacije te kritike o predstavama.

6. Koje su dobre a koje loše strane vaše profesije?

Uvijek je dobro baviti se nečim što volite. Ja sam pisanje oduvijek volio. Loše je što je to podcijenjeno i što u Regionu države ne žele omogućiti boljim piscima da žive od toga. A mogle bi.

7. Gde pišete? U koje vreme? Koliko sati provodite u pisanju?

Pišem u stanu za pisaćim stolom, obično ujutro. Ne provedem u pisanju više od dva sata ali nastojim da to bude skoro svaki dan. Poslije se posvetim književnom prevodenju. Prevoditi mogu znatno duže, to radim do večeri. Osim toga se bavim i uređivanjem knjiga i časopisa a to nije samo čitanje.

8. Pišete li na papiru ili kompjuteru?

Na kompjuteru već dvadesetak godina. Na papiru pišem samo poeziju. Ponekad dobijem želju da i prozu pišem rukom, što preporučujem svima. Ali meni je problem što mi misli brzo lete te pišem brzo i to ispadne na momente nečitko da poslije neke riječi ne mogu raspoznati.

9. Koja je vaša omiljena knjiga?

To mi je teško reći. Ima ih više.

10. Koja je od vaših knjiga imala najviše uspeha?

Kratki roman-bajka "Leon, čarobnjakov učenik". Izašao je prvo pod pseudonimom J. Milen, onda pod pravim imenom te na ukrajinskom, armenskom i bugarskom. Preveden je i na ruski, talijanski i slovenski ali to još stoji u rukopisu.

11. Gde i u čemu nalazite nadahnuće?

U onom što mi se događa, o čemu sanjam i maštam i u pročitanom.

12. Koji je mislilac najviše uticao na vaše stvaralaštvo?

Jiddu Krishnamurti kojem sam preveo dvije knjige od kojih je jedna objavljena. Prvi put sam za njega čuo tek u svojim tridesetima ali imam osjećaj da ga oduvijek znam i njegove misli su vrlo bliske mojima.

13. Koja je osoba iz vašeg ličnog života najviše uticala na vaše stvaralaštvo?

Moj pokojni otac Milenko koji nije podržavao moje pisanje i smatrao da je ono krivo što sam napustio studij ekonomije u Brčkom (poslije sam ga dovršio u Beogradu) i tvrdio da od toga nema koristi. Ali utjecao je svojim životom i karakterom te sam o njemu pisao u više romana i priča.

14. Na koga mislite da ste vi najviše uticali kao autor?

Mislim na mog starijeg sina Leontina koji je isto pisac i prevodilac te filolog po struci. Od svih je on najviše pročitao mojih knjiga. Slični su nam i književni ukusi. Ali mislim da je tu veći utjecaj genetike što je on isto sklon fantastici i humoru.

15. Bavite li se politikom ili mislite da umetnik treba da je se kloni?

Ne, mada sam pokušao i okanio se toga. Nije to za umjetnika.

16. Vaše priče proizlaze iz vašega života ili su izmišljene?

I jedno i drugo. I kad pišem fantastiku umetnem ponešto iz svog života.

17. Improvizujete li u toku pisanja ili unapred znate kraj i šta će se dogoditi?

Najčešće ne znam što će biti na kraju. U tome leži draž otkrivanja.

18. Radite li više verzija knjige ili se zadovoljavate samo jednom?

Više puta mi se događalo da napišem drugu verziju nekog romana kome promijenim naslov.

19. Da li se koncentrišete samo na pisanje jedne knjige ili ih pišete više njih u isto vreme?

Pišem samo jednu ali se dogodi da neku započnem i poslije joj se vratim.

20. Koliko vam je vremena potrebno da bi napisali jednu knjigu?

To je teško odrediti. Neke pišem relativno kratko, neke dugو. Obično sam zadovoljniji onima koje pišem kraće. Tako sam "Kišu" napisao za samo mjesec dana. Poslije sam sam unio neke manje izmjene kad sam rukopis priređivao za objavlјivanje.

21. Da li je lako objaviti knjigu?

Nekad jest, nekad nije. Uglavnom to zavisi hoće li izdavač da dobije sredstva od neke institucije. Vrlo rijetko se događalo da sam ulaže.

